

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

ПРОГРАМА

ТВОРЧОГО КОНКУРСУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) та спеціалізованої професійної музичної освіти, здобутої як в національних спеціалізованих закладах освіти (музичних середніх спеціалізованих школах-інтернатах та обдарованих дітей) так і в закладах спеціалізованої професійної освіти (музичних училищах, училищах культури, мистецтв) (НРК5), де після виконання освітньої програми випускникам присуджується освітня кваліфікація молодшого спеціаліста

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

Освітня програма «АКАДЕМІЧНИЙ СПІВ»

Розглянуто і затверджено
на засіданні Ради факультету
музичного мистецтва
протокол № 8 від 11.03. 2024 р.

Харків – 2024

На дану освітню програму приймаються особи, які не мають хвороби голосового апарату.

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами закладів вищої освіти I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і спеціалізовану професійну музичну освіту (здобуту в коледжах, училищах або у спеціалізованих музичних школах-інтернатах), відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації. **Ці вимоги відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво (с. 13 Пояснювальної записки), затвердженого Наказом МОН від 24 травня 2019 р. № 727.**

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- основних практичних положень у сфері вокального виконавства;
- загальних засад співочого голосоутворення;
- гігієнічних правил поводження з голосовим апаратом;
- складових музично-виконавського аналізу художньо-вокального репертуару;
- основних принципів самостійної роботи над вокальним репертуаром;
- специфіки людського голосу та загальні уявлення про найголовніші етапи історичного розвитку вокального виконавства;
- основних етапів та принципів самостійної роботи над вокальним твором;
- стильових особливостей виконання вокальних творів, що відповідають певному історико-культурному контексту епохи, стилю, жанру (музика епохи бароко, рококо, класицизму, романтизму, імпресіонізму, експресіонізму, неокласицизму тощо);
- специфіки виконання вокальних творів сучасного репертуару;
- основних музичних термінів та понять, що зустрічаються в музичному тексті;
- функцій засобів виконавської виразності та принципи їх застосування;

Уміння:

- застосовувати практичні навички та теоретичні знання зі сфери вокального виконавства;
- здійснювати музично-виконавський аналіз вокально-педагогічного репертуару;

- застосовувати професійну термінологію вокального мистецтва;
- самостійно працювати над засвоєнням та розумінням музично-літературного тексту вокального твору;
- самостійно оцінювати відтворюване звучання свого голосу;
- самостійно і грамотно аналізувати нотний текст і виконувати напам'ять музичний твір;
- обирати належні технічні прийоми вокального виконання;
- використовувати різноманітні засоби співацько-виконавської виразності;
- виконувати вокальні твори різних жанрів та форм;
- втілювати художньо-образний зміст творів, сформулювати і обґрунтувати план виконавської інтерпретації;
- аналізувати і складати план виконавської інтерпретації твору;
- виконувати ансамблеву вокальну музику (дуети, тріо, квартети тощо для різних типів голосів);
- критично здійснювати самоаналіз та оцінювати власне і чуже виконання;

Наявність навичок:

- виконання вокальних творів на концертній естраді;
- застосування отриманих знань і вокально-технічних навичок у практичній фаховій діяльності;
- виконавського втілення власних творчих рішень під час створення вокально-сценічного образу;
- застосування професійної вокальної термінології;
- сольфеджування нотного тексту.

На період воєнного стану творчий конкурс проводиться в дистанційному режимі.

Вимоги до відеозапису виконавської програми. Відеозапис виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії перед початком творчого конкурсу, має бути зроблений без монтажу та спеціальних ефектів, а також якісним за звуковими й візуальними параметрами; в кадр має бути вміщений виконавець повністю в анфас; програма записується одним файлом; відео має бути підписано ім'ям та прізвищем виконавця, рік, програма, що виконується.

Абітурієнти завчасно надсилають відеозапис або доступ на посилання відеозаписів (розміщених на платформі YouTube) виконавської програми творчого конкурсу на електронну адресу приймальної комісії.

Творчий конкурс передбачає виконання двох різножанрових вокальних творів:

- арія (зарубіжного або вітчизняного композиторів XVIII - XXI ст.);
- романс (вітчизняного або зарубіжного композитора) або українська народна пісня.

Екзаменаційна комісія оцінює наступний комплекс професійних даних абітурієнта:

- володіння співацьким диханням, діапазон, вокально-технічні навички, навички голосоведіння та вокального інтонування;
- виконавську виразність та артистизм.

Термін проведення творчого конкурсу (а також термін проведення консультацій) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

Старовинні та класичні арії композиторів: Cavali, Bononcini, Vivaldi, Caccini, Paisiello, Manfredi, Pergolesi, Stradella, Bach, Caldara, Bellini, Handel, Donizetti, Mozart, Rossini, Verdi, Puccini.

Арії з опер вітчизняних композиторів XVIII - XXI ст.:

- Д.С.Бортнянський з опер «Сокіл», «Свято сеньора», « Син-суперник або Сучасна Стратоніка»;
- С.С.Гулак-Артемівський з опери «Запорожець за Дунаєм»
- Г.І.Майборода з опери «Мілана»
- М.В.Лисенко з опер «Наталка-Полтавка», «Тарас Бульба», «Енеїда», «Чорноморці».

Романси вітчизняних та зарубіжних композиторів: Е. Гріга, Р. Шумана, Ф. Шуберта, Ф. Мендельсона, Ф. Шопена, М. Шимановської, Й. Гайдна, Л. Бетховена, В.А. Моцарта, Я. Сібеліусу, М. Рegera, Г. Форе, Е. Шоссона, С. Монюшка, А. Білаша, М. Лисенка, М. Жербіна, В. Косенко, Я. Степового, А. Кос-Анатольського, Г.І.Майбороду, Д.Січинського, І.Шамо.

Українські народні пісні

- «Вечір близенько»
- «В кінці греблі шумлять верби»
- «Гандзя»
- «Глибока криниця»
- «Грицю, Грицю, до роботи»
- «Де ти, доню, барилася?»
- «Добривечір дівчино»
- «Добрий вечір, зелена діброво»
- «Ішов козак потайком»
- «Їхав козак на війноньку»
- «Їхав козак за Дунай»
- «Йшла я по воду»
- «Закувала зозуленька»

«Зелененький барвіночку»
 «Зацвіла в долині червона калина»
 «Зоре моя вечірняя»
 «Лугом іду, коня веду»
 «Місяць на небі»
 «Над річкою бережком»
 «Не щибече соловейку»
 «Ой, гаю мій, гаю»
 «Ой, за горою»
 «Ой на горі на високій»
 «Ой не ходи, Грицю»
 «Ой, у вишневому садочку»
 «При долині кущ калини»
 «Стоїть явір над водою»
 «Чом, чом не прийшов»
 «Шумить гуде дібровонька»
 «Якби мені черевики»

Оцінка творчого конкурсу виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Структура оцінки, порядок оцінювання підготовленості вступників

Структура оцінки

за проходження творчого конкурсу

№	Основні завдання першого елемента творчого конкурсу	Кількість балів
1.	Арія (зарубіжного або вітчизняного композиторів XVIII – XXI ст.).	1-150
2.	Романс (вітчизняного або зарубіжного композитора) або українська народна пісня.	1-50
Максимальна кількість балів		200

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

АБИТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2024 РОЦІ

на спеціальність «Музичне мистецтво»

Рівні оцінки	Критерії оцінювання
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав основні завдання творчого конкурсу. Не має вокально-музичних здібностей, не володіє елементарними навичками співацького дихання, голосоведіння, вокального інтонування, має значні вади

	голосового апарату та не в змозі виконати нескладні вокальні твори.
	Абітурієнт не виконав основні завдання творчого конкурсу. Продемонстрував низький рівень володіння голосом (елементарний початковий рівень), навичками вокального інтонування, дихання.
	Абітурієнт не виконав основні завдання творчого конкурсу. На початковому рівні володіє навичками академічного співу, голосоведення, дихання та співацького інтонування. Під час виконання вокальних творів майже не справився з поставленими технічними і художніми завданнями, має значні вади у співі, не в змозі задовільно виконати вокальну програму.
2. Середній 124 - 149 балів	Під час творчого конкурсу абітурієнт продемонстрував дуже задовільному рівень володіння голосовим апаратом. Нескладна вокальна програма, що була виконана, не відповідає рівню рекомендованих вступними вимогами творів.
	Під час творчого конкурсу абітурієнт продемонстрував середній рівень володіння голосовим апаратом. Програма, що була виконана, частково відповідає рівню рекомендованих вступними вимогами творів.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував задовільний рівень володіння голосовим апаратом.
3. Достатній 150 - 175 балів	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але представлена вокальна програма не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт у цілому має достатньо розвинутий голосовий апарат, але не в повному обсязі продемонстрував наявність необхідних навичок виконання.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але програма практично відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт у цілому має достатньо розвинутий голосовий апарат.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, вокальна програма відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив добрі вокально-технічні навички, має достатньо розвинутий голосовий апарат.
4. Високий 176 - 200 балів	Абітурієнт виконав усі завдання творчого конкурсу. Програма повністю відповідає вимогам. Абітурієнт має високорозвинений голосовий апарат, проте виявляє деякі огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.
	Абітурієнт на високому рівні виконав усі завдання творчого

	конкурсу. Програма повністю відповідає вимогам. Абітурієнт має високорозвинений голосовий апарат, проте виявляє дрібні огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образ.
	Абітурієнт бездоганно виконав усі завдання творчого конкурсу. Вокальна програма представлена на дуже високому художньому рівні та повністю відповідає вимогам.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник. Київ : ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
2. Барська З. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2017. 80 с.
3. Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: навчальний посібник / редакційна колегія : Я.Кеньо, З.Лельо, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
4. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики XX століття : навч. посіб. К. : Освіта, 2008.
5. Гладишева А.О. Сценічна мова: дикційна та орфоепічна нормативність: навч. посібник для студентів мистецьких вузів та учнів дитячих шкіл мистецтв. К. : Мистецтво, 1996. 203с.
6. Гнидь Б.П. Історія вокального мистецтва : підручник. Київ : НМАУ, 1994. 320с.
7. Зарубіжна музична культура ХУІІ - ХХ ст.: тематичний збірник наукових праць / Гол.редактор М.Черкашина. К.: «Компас», 1991. 160 с.
8. Іванова І.Л., Куколь Г.В., Черкашина М.Р. Історія опери : навч. посіб. К. : Музична Україна, 1998. 247 с.
9. Кияновська Л. Українська музична культура. 2-е вид. Тернопіль, 2000. 316 с.
10. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. К., 1980. 211 с.
11. Смаглій Г. Основи теорії музики: підручник для навчальних закладів освіти культури і мистецтв. Харків : Факт, 2005. 384 с.
12. Ярмо М., Ластовецький М., Каралюс М. Історія зарубіжної музики: організаційно-методичні матеріали до самостійної роботи студентів. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2016. 128 с.